

STAMMEBLADET

FORENINGEN FOR STAMMERE I DANMARK

NR. 2 MARTS 1995 20. ÅRGANG.

STAMMEBLADET er medlemsblad for

Foreningen for Stammere i Danmark (FSD),

som har følgende formål:

- at udbrede kendskabet til stammen og stammeres vilkår,
- at udøve en oplysende og rådgivende virksomhed med hensyn til stammens årsager, forebyggelse og behandling,
- at støtte forskning med hensyn til stammen og stammebehandling,
- Varetage stammeres interesser på enhver måde.

Stammebladet udkommer 6 gange om året og næste nummer har deadline den 15. maj 1995.

Dette nummer er trykt i 400 eksemplarer hos:
Pan Tryk, Skive

Redaktion: Lene Hansen

Breve og indlæg sendes til:
Lene Hansen
Æblehaven 14
3400 Hillerød

Indlæg **skal** være læselige, og de må meget gerne være skrevet på maskine eller på diskette.

INDHOLD

Nyt fra formanden	side 4
Mennesket og stammeren	side 5
Foredrag og børn der stammer	side 7
Efterskole for stammere	side 8
Et tilfældigt »skolemøde«	side 9
Hvad nu?	side 10
Forældregruppen efterlyser	side 11
Nyt fra kongreskomiteen i Sverige	side 12
Anmeldelse af videoen »Stammen - du kan ændre den!«	side 14
Formandsberetningen	side 16
Indkaldelse til ordinær generalforsamling	side 21
Program for generalforsamling	side 22
Forslag til ændring af love	side 23
Balance pr. 31. december 1994	side 24
Resultatopgørelse for 1994	side 25
Budget	side 26

FRA REDAKTIONEN.

Så er den her igen, den årlige generalforsamling, det vil I også kunne se når I læser dette blad, da meget af stoffet har med generalforsamlingen at gøre, men der er også meget andet spændende at læse, f.eks. så er der kursus med Terje og Rita Nordberg, det var dem der holdt en workshop på Oktobermødet sidste år.

Vi ses på generalforsamlingen.

Lene Hansen.

NYT FRA FORMANDEN

Kære medlem!

Jeg vil opfordre alle til at gøre en indsats for, at vi bliver flere, der står sammen for at skabe bedre livskvalitet for stammere.

Baggrunden for min opfordring er desværre, at jeg synes, at samfundet udvikler sig mere og mere i retning mod, at alle er sig selv nærmest. Man yder kun noget, hvis man får mindst lige så meget tilbage.

Ikke flere sure opstød, men kun til sidst en opfordring til at møde op på generalforsamling og give din mening/synspunkt til kende.

Med venlig hilsen

Henrik N. Jensen

PS! Jeg så en tv-serie for nylig, hvori en stammer **ikke** var skurk, men var på den gode side.

Morten har tegnet denne tegning, gyngen (fra weekend-lejren på Samsø).

MENNESKET OG STAMMEREN

Over to week-ends i foråret og forsommeren vil vi fokusere på MENNESKET BAG STAMMEREN. Hvordan kan den belastning det er at være stammer, blive lettere at bære?

Kursusledere er forfatter og psykoterapeut Terje Nordberg, som selv er stammer og psykoterapeut Rita Nordberg, som har levet sammen med en stammer i 25 år.

HVAD?

- .. at få et mere nuanceret syn på vores stammen
- .. at arbejde mod en større selvaccept
- .. at møde omverdenen med nye holdninger og bedre redskaber
- .. at komme til at forstå nogle af de psykologiske grunde til at vi er blevet stammere

HVORFOR?

- .. for at få en grundviden om selvværdets opståen og bevarelse
- .. for at blive en mere tilfreds stammer
- .. for at blive mindre fokuseret på de begrænsninger, man synes man lever med som stammer

HVORDAN?

- .. gennem korte, teoretiske oplæg
- .. gennem samtaler og opgaver i mindre grupper
- .. gennem diskussioner ud fra egne oplevelser og erfaringer
- .. gennem øvelser som afspænding, meditation, fantasirejser og træning i mentale teknikker
- .. gennem socialt samvær og en følelse af tryghed

Kurset afholdes på **Klitgården** ved Bønnerup Strand som er en kombineret kursusejendom og et feriecenter. Ejendommen ligger i et naturskønt område grænsende ud til Kattegat, lige uden for Bønnerup by på Norddjursland.

Vi har planlagt at kurset afvikles i weekenderne den **27. - 28. maj** og den **10. - 11. juni**. Kursusstedet er åbent for inkvartering fra fredag aften, hvilket vi anbefaler at du benytter dig af hvis du har mulighed herfor, idet

selve kurset som har en varighed på 20 timer, allerede starter lørdag morgen kl. 9:00.

Tilmelding: senest den 1. april og når du tilmelder dig, bedes du samtidig oplyse adresse, telefonnummer og personnummer (af hensyn til det oplysningsforbund vi samarbejder med).

Deltagerprisen for FSD's medlemmer er på kr. 550 for begge weekender, alt inklusive. Deltagere som ikke er medlemmer er også meget velkomne og kurset koster for dem kr. 1100. Denne meget lave pris skyldes et stort tilskud fra FSD.

Betaling på giro 219-9548 senest den 5. april.

Du bedes medbringe sengelinned.

Der kan søges om rejserefusion (for medlemmer) hos FSD's sekretariat.

FSD forbeholder sig ret til, af hensyn til lavest mulige kursusudgifter, aktivt at medvirke i koordineringen af transporten, således at denne bliver afholdt med mindst mulige omkostninger. Dette vil vi gøre ved at bede deltagerne om, hvor det er praktisk muligt, at indgå i fællestransport både i.f.t. til benyttelse af offentlige transport midler samt i.f.t. benyttelse af eget transportmiddel. Dette kan vi naturligvis kun tillade os overfor de deltagere der får udbetalt rejserefusion af FSD, men vil da iøvrigt opfordre de øvrige til også at gøre dette. Der går offentlige transportmidler til byen Bønnerup.

Du kan tilmelde dig direkte til Rita og Terje på tlf. 86 27 14 44. Herfra vil du også kunne få tilsendt en mere detaljeret kursusplan samt en kørselvejledning, både i.f.t. offentlig og eget transportmiddel med angivelse af tidspunkter for færge, tog og bus.

FOREDRAG OM BØRN DER STAMMER

Tid: Onsdag den 29. marts 1995 kl. 19:00.

Sted: Søndre skole, Rasmussensvej 23, 4600 Køge.

Velkommen v/FSD Jytte Andersen, Roskilde Amt.

Klinisk psykolog Dodo Astrup:

- Sprogudvikling hos børn, sårbarhed-kompetence.
- Når børn begynder at stamme.
- Stamme hvad er det?
- Hvornår bliver det et problem?
- Forsvar og kamp mod stammen.
- Angst for stammen, og angst for angsten.
- Stammens onde cirkel.
- At være forældre til et barn, der stammer.
- Hvor kan man søge råd?
- Hvad kan andre gøre?
- Barnet's hverdagsliv. Hjemme, i skolen/børnehaven eller fritidshjem.

Tale-hørepedagog Lizzie Reichenbach.

Vil fortælle hvilke muligheder der er for små/skole-børn i Køge kommune.

Per Fabæch Knudsen

Fra Dansk Videnscenter for Stammen, vil fortælle om Centret's arbejde.

Herefter vil der blive mulighed for, at få svar på evt. spørgsmål, og almen debat.

Med venlig hilsen

FORÆLDREGRUPPEN

under Foreningen for Stammere i Danmark (FSD)

Roskilde Amt

Jytte Andersen
tlf. 53 66 13 71

Bente Nielsen
tlf. 53 66 16 81

EFTERSKOLE FOR STAMMERE

Stammere i 9.-10. klasse i folkeskolen (og for den sags skyld også i de private skoler) får ikke den undervisning og taleteknik, som sætter dem istand til at bestå folkeskolens afgangseksamen i 9. eller 10. klasse på det niveau, som deres intelligens tilsiger, at de skulle kunne. Det vil sige, at de får dårligere eksamensresultater og dermed en ringere konkurrenceevne i kampen om uddannelsespladserne.

Langt de fleste kommuner og amter giver ingen eller en meget ringe taleundervisning. Det er et område, som nemt bliver ramt af besparelser, da gruppen ikke er stor og ikke råber højt.

Det er ikke nok at give én time om ugen i taleundervisning til et barn, som ikke rigtigt er motiveret for at benytte den teknik i det daglige, som anvises, for så er man sikker på at blive afviger; hvilket et barn i den følsomme 15-16 års alder ikke vil være.

Derfor er det vigtigt, at hele undervisningen i 9.-10. klasse i det daglige er tilrettelagt sådan, at den, som stammer, kan følge med og være tryk ved at læse højt og udtale sig både på dansk og fremmedsprog.

Dette er folkeskolen ikke istand til, da de kun har en enkelt stammer siddende hist og her; det er umuligt at tilrettelægge en undervisning, som vil tilgodese stammerens daglige behov, for så vil de øvrige elever kede sig ihjel.

Derfor mener jeg, at stammere i 9.-10. klasse burde have tilbud om et efterskoleforløb på 2 år, hvor der tages alle de hensyn, som der skal til, for at den enkelte kan bestå afgangsprøven med det bedst mulige resultat.

På en efterskole vil der være mulighed for at skabe den tryghed, som er så afgørende for, om den enkelte stammer kan udtrykke sig og få de bedst mulige karakterer og komme videre i uddannelsesforløbet.

Når man ikke lægere er en éner, men hører med i et fællesskab af ligestillede, er der større sandsynlighed for, at der vil ske en udvikling i den rigtige retning.

Jeg vil derfor gerne være med til at oprette en gruppe, som vil etablere en efterskole specielt for stammere, eller få en bestående til at opbygge et godt tilbud til stammere.

Hvis der er nogen, som vil være aktive deltagere i opbygningen af en efterskole, så kontakt mig skriftligt eller telefonisk, så vi kan aftale et møde for at uddybe sagen nærmere.

Ernst Lunddorf
Erantisvej 7, 4600 Køge
tlf. 53 66 01 95

ET TILFÆLDIGT »SKOLEMØDE«

Jeg kom for nylig ind på en skoles kontor (ikke min skole), hvor skoleinspektøren havde et stående frikvartersmøde med en lærer. Jeg kunne ikke undgå at høre samtalen, der handlende om en forældres klage over prøvekarakteren i dansk. Forældrene mente, eleven var blevet vurderet »mere på sin stammen end på sine kundskaber i dansk«, som læreren udtrykte det. Nu ville hun gerne ha' et godt råd fra inspektøren. Begge var de enige om, at eleven havde åbenbart »ikke vist flere kundskaber inden for den afmålte tid«. Inspektøren konkluderede, at læreren blot skulle meddele forældren, at præstationen ikke var til mere end den givne karakter, og der var ikke mulighed for at ændre i dette forhold!

Jeg blandede mig ikke i denne samtale, ej heller bagefter.

Men jeg føler grund til at gøre opmærksom på, at reglerne siger, at enhver elev skal have den tid, eleven har brug for for at kunne demonstrere sine kundskaber og faglighed.

Derfor var det en særdeles uheldig og uklog afgørelse, inspektøren traf!

Carl Erik Peters-Lehm

Nyt Forældremedlem efterlyser andre forældre der har små børn der stammer.

HVAD NU?

Kort efter sommerferien 1994 begyndte vores lille dreng på tre år at få taleproblemer.

De første tegn var en let stammen som kunne tyde på den normale udviklingsstammen fik vi at vide af diverse velmenende personer. Vi valgte så at se tiden an nogle måneder. Kort før jul 1994 havde det dog vendt sig til det negative og der var oven i den lette stammen kommet svære blokeringer i talen, hvilket resulterede i at vi gennem den talepædagog der er tilknyttet hans børnehave, tog kontakt med PPR i Kolding.

Under diverse gode samtaler med en talepædagog er vi blevet gjort opmærksom på forskellige ting i vor hverdag vi burde ændre og forskellige teknikker vi bør anvende når vi taler med ham. Dette har til dags dato medført at de meget kraftige blokeringer er væk og afløst af en kraftig stammen der er konstant ud i gode perioder hvor stammen aftager.

Vi er på nuværende tidspunkt meget usikker på hvordan vi kan komme videre og hjælpe vor dreng bedst mulig.

Vi er meget interesseret i at hører fra andre forældre, der har eller er i samme situation.

Da dette er en helt ny situation for os er vi interesseret i alt hvad der evt. kunne være af relevans som f.eks. bøger, anden vejledning, kurser, legestue, forældregrupper med hovedvægt på små børn o.s.v.

Alle henvendelser er velkomne.

Med venlig hilsen

Henrik Leimand
Engdraget 18, 6091 Sdr. Bjert
tlf.: 75 57 71 74

FORÆLDREGRUPPEN EFTERLYSER

I forældregruppen er vi ret fortrøstningsfulde med hensyn til fremtiden. Vi kan se, der er (sat) en god udvikling i gang. Det gælder såvel i som uden for FSD. Men arbejdet er krævende, og der foregår en løbende nedslidning af deltagerne, hvad angår engagement og arbejdesindsats. Derfor hører det også med til arbejdet at finde efterfølgere - ikke mindst til arbejdet i bestyrelsen.

Vi efterlyser af ovennævnte grunde en forældre kandidat til den ene suppleantpost til bestyrelsen.

Det kan oplyses, at suppleanten, så vidt det er muligt, deltager i bestyrelsesmøderne, at hvilke der er 5 - 6 stykker om året.

Forfatteren til dette indslag kan oplyse, at hvis genvalg til bestyrelsen finder sted på dette års generalforsamling, vil det være sidste periode i bestyrelsen.

For vore stamme børns skyld må arbejdet ikke gå i stå!

Vi håber meget at finde kandidater!

Carl Erik Peters-Lehm

Denne svævebane er tegnet af Kasper (fra weekend-lejren fra Samsø).

Nyt fra kongreskomiteen i Sverige.

SE HIT!

Missa inte chansen att delta i kongressen World Communication.

Tid: Den 26.-29. juli 1995

Plats: Linköping, Sverige

Kongressen handlar om stamning

Följande teman kommer att behandlas; Kommunikation, forskning, barnstamning och självhjälp. Under dessa teman kommer det att finnas ett antal intressanta föreläsningar och workshops.

På kongressen kommer följande personer att föreläsa:

- Sverre Sjölander:** Den animala stambanan - tankar ur ett biologiskt perspektiv.
Knut Faldbakken: Erfarenheter av kommunikation.
C. W. Starkweather: Aktuell stamningsforskning.
Per F. Knudsen: Barnstamning.
TALAkademin: Självhjälp och talträning.

Några av de som kommer att hålla en workshop:

Olle Johansson (skådespelare), Kroppsspråk. **Per Alm** (forskande stammare), Aktuell stamningsforskning. **Lennart Larsson** (logoped), Behandling av barnstamning. **Bernard T. Hartman** (forskare), Stamningens neurologiska orsaker. **Kjell Albin Abrahamsson** (utrikeskorrespondent), En stammande korrespondents erfarenheter.

För att det ska bli en ännu bättre kongress vil vi gärna få in ytterligare workshopsanmälningar. Ge ditt bidrag, anmäl en egen workshop! Under kongressen kommer dessutom ett särskilt ungdomsprogram att finnas.

Subventioner och sänkt kongressavgift

Den aktuella, sänkta, kongressavgiften för alla fyra dagarna är 900 kronor om du anmäler dig nu. För de som anmälde sig senast den 31/10 1994 är avgiften enbart 800 kronor inklusive en T-shirt (T-shirten delas ut vid inregistreringen). Det finns dessutom möjlighet att betala endagsavgifter på 300 kronor/dag om man inte vill delta under hela kongressen.

Tack vare bidrag har vi lyckats subventionera enligt följande:

1. Deltagare från Estland, Lettland och Litauen betalar kongressavgift enligt ovan men får kraftiga subventioner för resa uppehälle. Vidare detaljer meddelas vid senare tillfälle.

2. Deltagare från forna östeuropa i övrigt (Polen, Tjeckien, Slovakien, Ungern, Bulgarien, Rumänien, de jugoslaviska staterna, Ryssland samt alla före detta sovjetiska stater som idag hör till Europa) behöver bara betala 450 kronor i kongressavgift. Vi kan dock för närvarande inte subventionera resor och uppehälle.

Hotell

Pris finns mellan 210 - 450 Kronor/natt. Dessutom finns det möjlighet att inkvarteras i en skola för 40 kronor/natt. Det finns även en camping ca. 4 km. från kongresscenter.

För ytterligare information, registreringsdokument och workshopanmälningar, kontakta kongresskommittén!

World Communication
Box 489, 581 06 Linköping, Sweden
Tel. och fax +46 (0)13-12 11 26

Gruppbillede af kongreskomiteen i Linköping.

»STAMMEN - DU KAN ÆNDRE DEN« -

er titlen på en informationsvideo om stammen udarbejdet af talepædagogerne Eve Galker, Torben Møller Jensen og psykolog Nette Nord Hansen, Taleinstituttet, Århus.

Idéen til videoen opstod på et tidspunkt, da vi kom i kontakt med en del unge mennesker, typisk unge under uddannelse, der havde et ubearbejdet eller mangelfuldt bearbejdet stammeproblem.

Fælles for disse unge var en erkendelse af at have et stammeproblem, men også en mangel på information om, hvor de kunne henvende sig for at få bearbejdet dette.

Videoen er lavet i samarbejde med de unge og skildrer igennem interview og rollespil hverdagsproblemer med stammen.

Samtidig med videoen er der udarbejdet en folder, der fortæller lidt om stammen og som også indeholder adresse og telefonnummer på Taleinstituttet, Århus. Folderen er i flere eksemplarer udsendt til uddannelsesinstitutioner i Århus amt.

Videoen kan bruges til at oplyse om stammen, men også som f.eks. oplæg til emne/tema om stammen.

Videoen er på 18 minutter og produceret i samarbejde med amtscentralen i Skanderborg, hvor den kan lånes eller købes.

Torben Møller Jensen, Århus.

Anmeldelse af salgsvideoen »Stammen - du kan ændre den!«

Nogle medarbejdere ved Taleinstituttet i Århus har stået for denne video, hvis formål er at få budskabet ud til unge voksne, at på Taleinstituttet i Århus kan man få undervisning, dersom man stammer.

I videoen møder man 5 unge mennesker, der hver især har valgt at modtage undervisning. De beskriver sig selv og det handicap, det er at leve med

stammen. Til sammen giver de et godt billede af mange af de typer af såvel stammen som personligheder, man finder blandt stammere.

Videoen begynder med at slå fast, at

- for nogle stammere føles stammen som så stor en belastning, at den opleves som årsagen til alle ens problemer.
- angsten kan være værre end selve stammen.
- stammen kan bevirke, at man lader andre bestemme for sig.

Herefter møder man de fem unge én efter én. De fortæller om sig selv **før** de begyndte på stammeundervisningen og **nu**.

Fælles for dem alle er det, at stammen styrer (alt) for mange negative faktorer i deres liv, f.eks. telefonangst, taleangst i skolen, hemmeligholdelse af stammen gennem planlægning af, hvad man vil sige, kontakt til det andet køn, mødet med mennesker, man ikke kender, spændinger i (hele) kroppen, at afbrydes af andre og ensomhedsfølelse.

Nu - efter påbegyndt undervisning - tales der om lettelse, at møde og tage udfordringer op samt lysten til at tale med andre.

Den sidste af de unge runder sit indslag af med ordene om, at det største problem for mange stammere nok er, at de mangler at konfrontere sig selv med, at de er stammere.

Der er således tale om en video, der fokuserer på såvel stammetale som psyke.

Dersom jeg skal pege på en svaghed ved videoen, må det være en konstatering af, at billedsiden anvendes for ringe. Det er lige før, man billedmæssigt kan tage sig en »skraber«. Lad mig skynde mig at sige, at jeg da sagtens kan se, hvad formålet med billedvalg er, men går den ind hos seeren? Jeg skulle i hvert fald bruge flere gennemkigninger, før jeg kunne se idéen.

Alt i alt tør jeg roligt anbefale videoen til professionelle, der arbejder med unge stammere. Og tager jeg ikke fejl, kommer videoen til at stå på amtscentralernes hylder, så den vil være rimeligt let tilgængelig for mange undervisere, også folkeskolens, gymnasiets HF's m.fl.'s lærere.

Carl Erik Peters-Lehm
medlem af forældregruppen, lærer.

Formandsberetning til generalforsamlingen den 29. april 1995.

Jeg vil starte med at sige tak til dem der i årets løb har beklædt tillidsposter i foreningen, for det store arbejde de har udført for at gøre de stammendes vilkår kendte for en større kreds af samfundets borgere samt en tak til vores sekretær Lene Hansens for hendes store indsats og fleksibilitet.

Der har i det forløbne år været afholdt 6 bestyrelsesmøder, som hver har varet ca. 4 timer. Det er lang tid; men min vurdering er, at det først er nu, vi kan begynde at mærke effekten af, at hvert bestyrelsesmedlem har lånt en telefax af foreningen.

Et af punkterne på bestyrelsesmøderne har været at få klarlagt, hvilke arbejdsopgaver der skal arbejdes med i de kommende år, således at vi ikke famler i blinde og laver nogle tilfældige tiltag, som dermed ikke giver de forventede resultater.

Der har i bestyrelsen været nogle gode diskussioner i årets løb. Diskussionerne har vist, at bestyrelsesmedlemmerne har været fleksible, hvilket jo også er nødvendigt for at få arbejdet til at fungere.

Kurser.

For øjeblikket er Peder Nielsen igang med at arrangere et kursus med Terje og Rita Nordberg, og jeg håber at medlemmerne vil bakke op om dette.

Det første kursus vi havde planlagt med titlen »Hvad med kontakten til det andet køn?«, måtte vi desværre stille i bero på grund af for få tilmeldinger (4 meldte sig).

Stammebladet.

Jeg vil gerne sige tak til vores redaktør Lene Hansen for hendes arbejde med at fastholde bladet som en attraktion for FSD. Det er dejligt at høre alle de positive reaktioner på vores medlemsblad.

Det har været godt og fint med de indlæg fra læserne i årets løb og jeg vil igen opfordre medlemmerne til at fortsætte med at skrive artikler til bladet, for jo mere stof redaktøren har at vælge imellem, jo bedre vil bladet blive.

Informations-arbejde.

Dette er et område, som der hele tiden skal bruges kræfter på og bl.a. takket være en tildeling fra Socialministeriets handicappulje er det blevet muligt at afholde foreløbig 3 arrangementer her i foråret 1995. De vil finde sted på

Østsjælland og i Nordjylland. Formålet med møderne er at give mødedeltagerne information om hvilke behandlings-/undervisningstilbud, der gives/finde i området samt at give forældre til stammende børn mulighed for at mødes og udveksle erfaringer og forhåbentlig melde sig for at lave nogle flere lokale arrangementer.

I Holstebro-området vil der blive afholdt et møde for voksen-stammere, hvor man vil forsøge at få startet noget lokalt netværk på benene.

Medlemsantallet.

Tallet er pr. 31. december 1994 på 282. Der har i det forløbne år heldigvis været flere indmeldelser end udmeldelser; men jeg er dog skuffet over det antal, der ikke har ønsket at fortsætte medlemsskabet af foreningen. I denne forbindelse skal man huske på at jo flere der bakker op om foreningen jo mere lytter man til hvad vi siger og ønsker.

Forældrearbejde.

For første gang i FSD's historie blev der afholdt en sommerlejr specielt for forældre med stammende børn. Den fandt sted i august 1994 på Samsø og blev en meget stor succes takket være den store indsats som forældregruppen med hjælp af Kim og Lourdes på Samsø havde udført. Succesen vil blive gentaget i 1995.

P.t. arbejdes der også med en ide om at afholde et højskolekursus for forældre med stammende børn.

Omverdenen.

Man har fra samfundets side i årets løb ikke gjort særlig meget for forbedre mulighederne for stammerne. Som eksempel kan nævnes at man hidtil har været ubøjelig i at ændre på eksamensreglerne ved de videregående ungdomsuddannelser. Det skal i denne forbindelse nævnes at man ikke gav FSD mulighed for at fremkomme med vores synspunkter inden ændring af reglerne ultimo 93. Men her på det sidste ser det ud til at vores arbejde har virket, idet undervisningsministeren på et møde i december 1994 hos Det centrale Handicapråd har meddelt, at reglerne vil blive revurderet.

Man har oprettet et Center for Ligebehandling af Handicappede. Umiddelbart er det også udmærket; men hvis ikke man fra det offentliges side hører efter, hvad centret siger, kan jeg kun se oprettelsen af centret som et måde at lukke munden på handicaporganisationerne for en periode.

Som prikken over i'et blev det i finansloven for 1995 bestemt at maksimere det beløb DSI og andre organisationer kan få fra Dansk Tipstjeneste.

Årsagen til dette indgreb svæver i det uvisse og kan give anledning til en vis bekymring.

Et område der i den sidste tid er blevet talt en del om er handicappedes adgang til arbejdsmarkedet. Man har gjort det lidt nemmere for dem der har brug for fysisk assistance til at udføre et arbejde. Men hvorfor tvinger man ikke de offentlige kontorer til at bruge de nuværende regler? Det er samtidig tankevækkende at diskussionen om handicappedes adgang til arbejdsmarkedet kommer samtidig med at man på arbejdsmarkedet begynder at få flaskehalse.

Nordisk Stammeseminar 1994.

Seminaret blev i 1994 holdt på Island. Islændingene havde lavet et arrangement til karakteren »ug med kryds og slange«. Temaet for seminaret var »Selvopfattelse«.

Efter seminaret havde Málbjörg arrangeret en rundtur på Island, hvorpå mange af seminardeltagerne havde tilmeldt sig. Den blev en ligeså stor succes som seminaret. Endnu engang tak til Málbjörg for det enorme arbejde I udførte for at vi andre kunne få et minde for livet.

Stammelejren.

Foreningen fik desværre ikke muligheden for at tilbyde medlemmerne en uges alternativt ferieophold i 1994. Årsagen var at ingen ønskede at være primus motor for en stammelejr. Og da der heller ikke er nogle, der har meldt sig som arrangør af en stammelejr for voksne i 1995, må jeg nok konstatere at en sådan sammenkomst for voksne stammere er et afsluttet kapitel.

Dansk Videnscenter for Stammen (DaVS).

DaVS er kommet godt igang med forskellige projekter bl.a. et projekt om arbejdsmarkedet, hvor DaVS i samarbejde med FSD afholder et seminar på AUC den 8. maj 1995, hvor der vil være oplægsholdere fra områdets parter. Man har ligeledes haft et projekt om hvorledes behandlings-/undervisningssituationen er i dag. Og det bliver spændende at se resultatet af dette projekt.

DSI - De samvirkende Invalideorganisationer.

En af de større opgaver DSI har beskæftiget sig med er at markere sig ved FN's sociale topmøde i København marts 1995. NGO (græsrodsorganisationerne) afholder sideløbende med det officielle topmøde sit eget topmøde

på Holmen. DSI lagde ud med at stå som vært ved et 1-dagesseminar på Hotel Scandinavia, København.

Jeg er formand for Følgeudvalget for Skrive- og døvblindetelefoner, hvor vi for øjeblikket er igang med at undersøge og vurdere mulighederne for en modernisering af skrivetelefonudstyret.

Tips-/lotto-loven er blevet revideret. Revisionen resulterede i at den procentuelle tildeling af midler til DSI blev reduceret en smule. Men takket være den solidaritet, der er inden for DSI mellem medlemsorganisationerne, har FSD fået et større tilskud i 1995.

TBR - Taleinstitutternes Brugerråd.

Der har været afholdt to møder i år.

Taleinstitutternes Brugerråd består p.t. af følgende organisationer:

Landsforeningen for Afasi- og Apopleksiramte. Foreningen for Stammere i Danmark. Landsforeningen for Laryngectomerede. Landsforeningen for Læbe-Ganespalte. Hovedcirklen. Landsforeningen Evnesvages Vel. Landsforeningen for Ordblindesagen. Landsforeningen for Arbejdsskadede.

Vedrørende diskussionen om udvidelse af rådet med brugerorganisationer for høreområdet blev det bestemt ikke at udvide rådet. Det har været meget svært for formanden at samle rådet til møder p.g.a. afbud.

Internationalt.

Lourdes Aguirrebengoa og Hermann Christmann deltog i august 1994 i »1'st World Congress on fluency Disorders« arrangeret af International Fluency Association (IFA) i München. På mødet holdt de hver sit indlæg. Der arbejdes for øjeblikket på at samle verdens stammeforeninger under en ny forening med benævnelsen »International Stuttering Association« (ISA). FSD har været noget skeptisk over deltagelse i denne, hvilket også fremgik af sidste års beretning, idet vi hellere havde set at man havde organiseret sig under IFA. I 11. time har vi besluttet at tilmelde os ISA, da det ser ud til at vi står alene med vores synspunkter.

ELSA.

Der har været afholdt to møder i ELSA i det forløbne år. Det første fandt sted i England 13.-15. maj 1994. Temaet på mødet var arbejdsmarkedssituationen for stammere. På mødet blev der fremlagt oplæg fra 11 lande. Det blev besluttet at udarbejde et charter, som de enkelte lande kunne bruge i deres kampagner.

Det næste møde fandt sted i Bonn 25.-27 november 1994 og hovedtema var: "Selvhjælp til forældre til børn, der stammer". i efteråret 1994. Lourdes Aguirrebengoa var blevet specielt indbudt (headhuntet) på baggrund af hendes indlæg på München-konferencen.

Det var planen at Danmark skulle afholde det næste ELSA-møde her i april måned 1995; men på grund af mindre tilskud fra EU end forventet, er dette møde udskudt til efteråret 1995.

Det nordiske samarbejde.

Det nordiske samarbejde imellem bestyrelserne, som blev startet i 1993 med mødet i Reykjavik, er desværre gået i dvale, idet Norge ikke har afholdt det næste møde som de skulle jævnfør aftale på mødet i Reykjavik.

Fremtiden.

Foreningen må kæmpe for:

- bedre muligheder for at stammere kan få det arbejde de er kvalificerede til.
- udvikling af behandlings-/undervisningstilbudene,
- at foreningen bliver hørt,
- flere medlemmer.
- flere aktive medlemmer,
- flere tilbud til medlemmerne lokalt,
- bedre information om stammen og hjælpeforanstaltninger m.m fra det offentliges side.

Til sidst vil jeg fremkomme med en ide, som jeg håber vil vinde gehør i foreningen.

Ideen går på, at foreningen forsøger at få ansat en eller flere konsulenter, hvis opgave skal være at være bindeled mellem undervisnings-/behandlings-/sociale system og brugerne. Dette system eksisterer idag for andre handicapgrupper.

På gensyn på generalforsamlingen lørdag den 29. april 1994 i Oksbøl.

Henrik N. Jensen
formand

**Indkaldelse til ordinær generalforsamling,
den 29. april 1995, kl. 13:00
på RAGU-KU, Strandvejen 1, Oksbøl.**

Dagsorden er ifølge lovene:

1. Valg af dirigent og stemmetællere.
2. Formandens beretning.
3. Revideret årsregnskab.
4. Indkomne forslag.

Der er indkommet ét forslag:

Bestyrelsens ændringsforslag til lovenes § 7 og 9:

Bestyrelsen fremlægger ændringsforslag til flytning af generalforsamlingstidspunkt, se side 23.

5. Fastsættelse af kontingent og tilskud til lokalafdelinger.

Best. forslag: Kontingent uændret 60 kr.

Lokalafdelingstilskud uændret 100 kr.

6. Budget.

7. Valg af formand.

Henrik Jensen genopstiller.

8. Valg af medlemmer og suppleanter til bestyrelsen.

3 bestyrelsesmedlemmer til to-årig periode

Jytte, Anders og Calle genopstiller

2 suppleanter til et-årig periode

Karen (Bibi) genopstiller

9. Valg af statsautoriseret eller registreret revisor.

Bestyrelsen foreslår genvalg af RVT-revision.

10. Valg af kritisk revisor og suppleant.

Bestyrelsen foreslår genvalg af Hermann Christmann og Jørgen Olsen

11. Eventuelt.

Husk: Gyldigt **medlemsbevis** (kvittering) til generalforsamlingen.

Program for generalforsamling og forårsmøde

Fredag den 28. april. Ankomst og overnatning.

Lørdag den 29. april.

07:00-08:00	Svømning (for dem der har lyst - husk badetøjet)
08:00-09:00	Morgenmad
09:00-10:00	Bestyrelsesmøde
10:00-12:00	»Skyd på bestyrelsen« (se side 28)
12:00-13:00	Frokost
13:00-18:00	Generalforsamling, med kaffepause
18:30-19:30	Spisning (FSD er vært; men tilmelding nødvendig).
20:00-	Kaffe/te, socialt samvær

Søndag den 30. april.

07:00-08:00	Svømning (for dem der har lyst - husk badetøjet)
08:00-09:00	Morgenmad
08:30-09:00	Ny bestyrelse konstitueres
09:00-	Verdenskongres, (se side 27, dagen derpå)

Transport:

FSD tilbyder afhentning på Esbjerg station lørdag kl. 11:15 mod tilmelding. FSD betaler dine transportudgifter (DSB 2. klasse eller egen bil) bortset fra de første 50 kr (bilag nødvendige).

Frokost og Middag:

Husk tilmelding til Sekretariatet (telefon, fax eller brev) inden den **10. april.**

Overnatning:

FSD arrangerer overnatning på RAGU-KU; men du må selv betale kr. 100 for overnatningen og tilmelding er absolut nødvendig.

Tilmelding til Sekretariatet (telefon, fax eller brev) inden den **10. april.**

FORSLAG TIL ÆNDRING AF LOVE

Bestyrelsens stiller forslag til lovændring der flytter generalforsamlingen til efteråret. Dette sker for at gøre planlægningen af foreningens arbejdsår bedre, både med hensyn til bestyrelsens arbejde og prioritering af arbejdsområder (budget).

Hvis budgetdiskussionen kan starte om foråret og løbe til efteråret har alle mulighed for at ytre sig og man diskuterer kun ét budget af gangen. Bestyrelsesarbejdet vil heller ikke blive indledt med at alle tager på sommerferie.

Bestyrelsen fremsætter derfor flg. forslag til ny § 7 og § 9:

§ 7 Generalforsamlingen, som er foreningens højeste myndighed, afholdes senest den 31. oktober. Generalforsamlingen indkaldes med mindst tre ugers skriftligt varsel.

Sammen med indkaldelsen til generalforsamlingen udsendes, dagsorden, formandens beretning og forslag til budget, kontingent og lokalafdelingstilskud (jvf. § 5) for det kommende regnskabsår.

Herudover udsendes bestyrelsens kandidatforslag, evt. andre kandidatforslag, samt indkomne forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen.

Forslag som ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være formanden i hænde senest 1. september.

Dagsordenen skal mindst indeholde følgende punkter:

1. Valg af dirigent og stemmetællere.
2. Formandens beretning.
3. Revideret årsregnskab.
4. Indkomne forslag.
5. Fastsættelse af kontingent og tilskud til lokalafdelinger.
6. Budget.
7. Valg af formand.
8. Valg af medlemmer og suppleanter til bestyrelsen.
9. Valg af statsautoriseret eller registreret revisor.
10. Valg af kritisk revisor og suppleant.
11. Eventuelt.

Ekstraordinær generalforsamling skal inden to uger indkaldes med mindst 2 ugers og højst 13 ugers varsel, når bestyrelsens flertal eller mindst 20% af FSD's medlemmer skriftligt har krævet det. Indkaldelsen skal være skriftlig og skal være bilagt dagsorden.

§ 9 Foreningens regnskabsår er kalenderåret.

Årsregnskabet udsendes senest 4 måneder efter regnskabsårets afslutning (30/4). Regnskabet skal være godkendt af foreningens folkevalgte (kritisk) revisor og statsautoriserede eller registrerede revisor.

Sammen med årsregnskabet udsendes bestyrelsens udkast til budget for det kommende regnskabsår.

Årsregnskab og budgetter forelægges den ordinære generalforsamling til godkendelse.

Den kritiske revisor udarbejder til generalforsamlingen en beretning med påpegning af eventuelle uhensigtsmæssigheder i regnskabs og budgettets pengeforbrug, med foreslåede ændringer i prioriteringerne.

BALANCE PR. 31. DECEMBER 1994

År: 1993 1994

AKTIVER

Anlægsaktiver i alt	8.137	0
Beholdning af pjecer m.v.	23.746	14.619
Tilgodehavender vedr. salg	3.320	3.103
Tilgodehavende hos tidligere formand	105.281	105.281
Andre tilgodehavender	355	4.005
Likvide midler i alt (bank/giro/kasse)	<u>151.392</u>	<u>207.588</u>
Omsætningsaktiver i alt	284.094	334.596
AKTIVER I ALT	292.231	334.596

PASSIVER

Egenkapital	247.416	274.555
Gæld		
Henlæggelser (ej anvendt tilskud)	0	36.813
Forudbetalinger	60	60
Giro	0	414
Skyldige omkostninger, herunder A-skat og moms	<u>44.755</u>	<u>22.754</u>
Gæld i alt	44.815	60.041
PASSIVER I alt	292.231	334.596

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsregnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med god revisionskik og efter samme retningslinier som forrige år. Følgende regnskabsprincipper er anvendt:

Resultatopgørelsen: Der er foretaget periodisering af indtægter og udgifter således, at resultatopgørelsen giver udtryk for årets drift. Foreningens kontingentindtægt i 1994 svarer til 282 betalende medlemmer.

Balancen: Udover de i årsregnskabet opførte gældsposter har Foreningen for Stammere i Danmark ikke påtaget sig garanti-, kautions- eller eventualforpligtelser.

Resultatopgørelse for 1994

			Budget
INDTÆGTER	1993	1994	1994
Lottomidler	300.000	300.000	300.000
Andre tilskud	53.389	34.487	30.000
Deltagerbetalinger	48.422	3.000	
Kontingent	15.910	15.893	18.000
Salg af pjecer m. v.	44.241	27.467	50.000
Indtægter i alt:	461.962	380.847	398.000
UDGIFTER			
Produktionsomkostninger, pjecer m. v.	15.112	16.737	25.000
Medlemsudgifter:			
Stammebladet	25.404	38.673	33.000
Medlemsmøder	17.153	13.938	17.000
Plus og Stamposten	3.981	1.935	4.000
Nordisk Stammeseminar	0	6.559	10.000
Lokalafdelinger, tilskud	817	3.420	10.000
Medlemsudgifter, ialt:	47.355	64.525	74.000
Seminarer, kurser m.v.:			
Nordisk Stammeseminar	131.245	0	
Kursus	19.449	0	19.000
Seminarer, kurser m.v, ialt:	150.694	0	19.000
Forskning og stammebehandling	3.860	12.245	10.000
Forældrearbejde	31.585	17.715	30.000
Børnestammelejr	0	25.392	
Lokalt arbejde	0	1.661	10.000
Aktivitetsudgifter ialt:	248.606	138.275	168.000
Dækningsbidrag	213.356	242.572	230.000
Honorarer (sekretær/formand/kasserer)	72.117	70.986	68.000
Møde-, repræsentations- og PR-udgifter			
Generalforsamling	7.905	8.977	8.000
Bestyrelse, møder m. v.	13.124	21.590	15.000
DSI & TBR kontingent	15.647	11.600	12.000
DSI & TBR møder	10.975	14.801	8.000
Gaver m. v.	1.065	2.807	1.000
Annoncer og PR-materialer	12.083	3.695	20.000
ELSA-møder og kontingent	1.945	6.129	5.000
Fællesnordisk bestyrelsesmøde	5.822	0	5.000
Møder, repr. og PR, ialt:	68.566	69.599	74.000
Adm. (kontor/telefon/revision)	71.430	82.386	65.000
Andre udgifter i alt:	212.113	222.971	207.000
Resultat før ekstraordinære poster og renter:	1.243	19.601	23.000
Renteindtægter	2.387	7.539	4.000
Tilbageført henlæggelse, Nordisk Stammeseminar	66.000		
Årets resultat	69.630	27.140	27.000

Bestyrelsens budgetforslag

INDTÆGTER	1995	1996
Lottomidler	400.000	400.000
Tilskud, Børnestammelejr	27.000	27.000
Deltagerbetaling, Børnestammelejr	3.000	3.000
Tilskud forældrearbejde	10.000	24.000
Deltagerbetaling, Voksenstammelejr	22.000	22.000
Andre tilskud	10.000	10.000
Kontingent	21.000	21.000
Salg af pjecer m. v.	60.000	45.000
Indtægter i alt:	553.000	552.000
 UDGIFTER		
Produktionsomkostninger, pjecer m. v.	35.000	15.000
Medlemsudgifter:		
Stammebladet	40.000	45.000
Medlemsmøder	17.000	22.000
Plus og Stamposten	3.000	2.000
Verdens-stammekongres/NS-96, tilskud	10.000	10.000
Lokalafdelinger, tilskud	12.000	12.000
Medlemsudgifter, ialt:	82.000	91.000
Seminarer, kurser m.v.:		
Nordisk Stammeseminar i DK, 1998, hensættelser . .	20.000	20.000
2-3 Kurser	30.000	30.000
Seminarer, kurser m.v, ialt:	50.000	50.000
Information og nye medlemmer	10.000	10.000
Forskning og stammebehandling	10.000	10.000
Voksenstammelejr	30.000	30.000
Forældrearbejde	25.000	25.000
Børnestammelejr	30.000	30.000
Ungdomsarbejde	10.000	10.000
Lokalt arbejde	10.000	10.000
Aktivitetsudgifter ialt:	292.000	281.000
 Dækningsbidrag	 261.000	 271.000
 Honorarer (sekretær/formand/kasserer)	 70.000	 72.000
Møde-, repræsentations- og PR-udgifter		
Generalforsamling	9.000	10.000
Bestyrelse, møder m. v.	20.000	22.000
DSI & TBR kontingent	12.000	12.000
DSI & TBR møder	8.000	14.000
Gaver m. v.	2.000	2.000
Annoncer og PR-materialer	10.000	10.000
ELSA-møder og kontingent	5.000	5.000
Fællesnordisk bestyrelsesmøde	5.000	5.000
Møder, repr. og PR, ialt:	71.000	80.000
Adm. (kontor/telefon/revision)	65.000	70.000
Andre udgifter i alt:	206.000	222.000
 Resultat før ekstraordinære poster og renter:	 55.000	 49.000
 Renteindtægter	 6.000	 6.000
Årets resultat	61.000	55.000

DAGEN DERPÅ - I OKSBØL!

Søndag efter morgenmaden - med eventuelle »tunge« hoveder - vil vi gerne invitere de, der er tilbage efter generalforsamlingen, at bidrage til følgende:

Som I ved afholdes der i Sverige i juli måned Verdensstammekongres med masser af seminarer samt workshops. Det er tanken, at FSD bidrager med en workshop om forældrearbejde.

For at lave denne workshop så god som mulig, inviterer vi til - søndag morgen - at komme med idéer, fotos, film, artikler etc. etc., så workshop - bestyrerne får al den hjælp, vi har i foreningen. Er man forhindret i at deltage i søndagsmødet, er man velkommen til at sende materiale til sekretariatet.

Alt lånt materiale vil naturligvis blive returneret efter endt brug.

Med venlig hilsen
FSD

BREVSTEMMER TIL BESTYRELSESVALG

Hvis du ønsker at brevstemme kan du efter den 10. april rekvirere en kandidatliste/stemmeseddel fra sekretariatet; men det er ingen betingelse for at brevstemme at du bruger kandidatlisten. Der kan afgives stemmer svarende til det antal bestyrelsesmedlemmer der skal vælges.

Brevstemmer skal være bestyrelsesformanden i hænde senest to dage før generalforsamlingen (27. april) og sendes til:
Henrik Jensen, Tusborgvej 8, 9310 Vodskov.

Mærk kuverten med **afsender og »brevstemme«**, så vil den først blive åbnet på generalforsamlingen.

SKYD PÅ BESTYRELSEN!

Har du nogle nye ideer?
Har du behov for et kursustilbud fra FSD?
Hvad er Davs, DSI, ELSA, IFA, ISA, PPR, TBR, TI?
Hvad vil vi med stammeforeningen?
Hvad vil du give for et kursus?
Hvad kan FSD tilbyde dig?
Hvad gør FSD for lokalafdelingerne?
Hvad kan du tilbyde FSD?
Hvad vil du gerne læse om i Stammebladet?
Hvad er Stammeforeningens mål?
Hvad vil du gerne fortælle om i Stammebladet?
Hvem tager sig af hvad i FSD?
Hvilke krav stilles til en lokalafdeling?
Hvordan bruger vi pengene?
Hvorfor holder FSD kurser?
Hvorfor er du medlem af FSD?
Hvorledes får vi en effektiv og handlekraftig forening?
Kunne du tænke dig at starte en lokalafdeling?
Skal FSD have sin egen kursusejendom?
Er det nødvendigt at være medlem af FSD for at stamme?

Ja der er spørgsmål nok, kom og hør svarene, eller giv dem selv.

Inden generalforsamlingen, lørdag den 29. april imellem kl. 10 og 12 vil bestyrelsen gerne se dig til en uformel snak for at høre dine meninger, besvare dine spørgsmål og få ny inspiration.

Egentlig synes vi at du skulle komme allerede om fredagen, så kan vi svømme en tur sammen lørdag morgen, inden morgenmaden.

For at skylle de forhåbentlig mange tilkendegivelser ned, vil der blive sørget for rigeligt med kaffe og blødt brød, og en frokost bag efter.

Vi glæder os til at se **dig**; men husk tilmelding til sekretariatet.

Hilsen og på gensyn

BESTYRELSEN

Referat fra bestyrelsesmøde i Fredericia den 5. marts 1995.

Dagsorden.

1. Godkendelse af dagsorden.
2. Information om DaVS-rapport om arbejdsmarkedet.
3. Underskudsgaranti til Arbejdsmarkedsseminar på AUC d. 8/5 1995.
4. Generalforsamling 1995.
 - a. Program
 - b. Valg
 - I. Dirigent
 - II. Referent
 - III. Bestyrelsen
 - c. Vedtægtsændringer
 - d. Kontingent/lokalafdelingstilskud
5. Ændring af kassererfunktionen.
6. Løbende sager.
7. Regnskab.
8. Budget 1995 og 1996.
9. Information fra arbejdsgrupper.
10. Kursustid for ny bestyrelse.
11. Eventuelt
herunder på hvilke dagsordenspkt. bruger voksen og forældreområdet hinanden.

Til stede: Bibi, Anders, Calle, Henrik, Gorm, Lene, Peder (ordstyrer) og Tine (referent).

Fraværende: Jytte.

1. Dagsorden godkendt.
2. Videnscenteret har fået penge af socialministeriet til at lave projektet, Stammere og arbejdsmarkedet.
3. FSD giver en foreløbig underskudsgaranti på 3000 kr. til arbejdsmarkedsseminaret den 8/5 1995 og mod fremvisning af budget genoptager vi behandlingen af garantiens udvidelse.
4. Generalforsamling 1995 afholdes lørdag den 29. april kl. 13 med weekendophold på RAGU-KU, i Oksbøl fra fredag den 28. - 30. april. FSD tilbyder afhentning på Esbjerg station lørdag kl. 11:15, mod tilmelding.
 - a. Program, se side 22
 - b. Dirigent : Henrik finder en dirigent.
Referent : Calle sørger for en referent.
Bestyrelsen : Jytte, Henrik, Calle, Anders og Karen (supleant) er villig til genvalg.
 - c. § 1: Foreningens hjemsted ændres fra København til Hvidovre kommune.
§ 7: Bestyrelsen fremlægger ændringsforslag til flytning af generalforsamlingstidspunkt til generalforsamlingen.

- d. Kontingent uændret. Tilskud til lokalafdelinger uændret.
5. Kassererfunktionen (administration) overføres til sekretæren fra 1. april 1995. Evaluering inden generalforsamlingen 1996.
7. Årsregnskabet blev fremlagt og underskrevet.
8. Bestyrelsens budgetforslag blev diskuteret.
9. Peder laver et budget til afholdelsen af et kursus.
11. Voksen og forældregruppen får udbytte af stort set alle punkterne på dagordenen.
Henrik gav en orientering om, hvordan sagen står idag, ved eksamen i folkeskolen og gymnasierne.

Punkt 6, 10 og resten af pkt. 9 er udsat.

TOGFORBINDELSER TIL OKSBØL

Fredag 28. april

Fra København	kl. 16:52	Fra Aalborg	kl. 17:10
Afgang Varde	kl. 21:47	Afgang Fredericia	kl. 20:15
Ankomst Oksbøl	kl. 22:06	Afgang Varde	kl. 21:47
		Ankomst Oksbøl	kl. 22:06

Lørdag 29. april

Fra København	kl. 06:52	Fra Aalborg	kl. 06:51
Ankomst Esbjerg	kl. 11:12	Afgang Fredericia	kl. 10:15
<i>FSD tilbyder afhentning på Esbjerg station kl. 11:15 mod tilmelding.</i>		Ankomst Esbjerg	kl. 11:12
Afgang Esbjerg	kl. 11:21	Afgang Esbjerg	kl. 11:21
Afgang Varde	kl. 11:45	Afgang Varde	kl. 11:45
Ankomst Oksbøl	kl. 12:04	Ankomst Oksbøl	kl. 12:04

Søndag 30 april

Fra Oksbøl	kl. 10:30	kl. 12:30
Afgang Varde	kl. 10:57	kl. 12:57
Afgang Esbjerg	kl. 11:28	kl. 13:28
Ankomst København	kl. 15:54	kl. 17:54
Fra Oksbøl	kl. 10:30	kl. 12:30
Afgang Varde	kl. 10:57	kl. 12:57
Afgang Esbjerg	kl. 11:28	kl. 13:28
Afgang Fredericia	kl. 13:13	kl. 14:33
Ankomst Aalborg	kl. 15:46	kl. 17:30

SÅDAN FINDER DU OKSBØL

HVORDAN DU FINDER RAGU-KU I OKSBØL

LOKALAFDELINGER

FSD yder tilskud til drift af lokalafdelinger. Tilskuddet fastsættes efter medlemsantallet i lokalafdelingen og udbetales ved henvendelse til kassereren eller sekretariatet.

Der er i øjeblikket fungerende lokalafdelinger i Ålborg-området, Frederiksborg Amt, Roskilde Amt og Varde, Blåbjerg & Blåvandshuk kommuner.

Hvis du/I er interesserede i at oprette en lokalafdeling, vil sekretariatet være behjælpelig med at udsende invitationer til de lokale medlemmer, en repræsentant for bestyrelsen møder også gerne op.

LOKAL REPRÆSENTATION

FSD har kontaktpersoner rundt om i landet og er også repræsenteret i bestyrelsen på nogle taleinstitutter. Sekretariatet henviser til kontaktpersonerne i dit område.

FORÆLDRE-KONTAKTPERSONER

Hermann Christmann
Bregnevej 10
9800 Hjørring
tlf/fax: 98 92 79 61

Carl Erik Peters-Lehm
Vestparken 114
6840 Oksbøl
tlf/fax: 75 27 12 12

Anette Aude Vegeberg
Skelagervej 406
8200 Århus
tlf: 86 10 99 79

Jytte Søborg Andersen
Strandvejen 81
4600 Køge
tlf/fax: 53 66 13 71

FSD KALENDER

GENERALFORSAMLING:

Den 29. april 1995.

På RAGU-KU i Oksbøl, vest for Varde.

Mere information se fra side 21 - 28.

DEN 4. VERDENSKONGRES FOR PERSONER SOM STAMMER

Foregår den 26-29 juli 1995 i Linköping, Sverige.

Temaer:

- Kommunikation
- Forskning
- Børnestammen
- Selvhjælp

Program og tilmedlingskema til verdenskongressen kan fås ved henvendelse til sekretariatet.

Mere information se side 12.

EFTERÅRSMØDE - »OKTOBER«:

Den 28. og 29. oktober 1995.

Oktobermødet er en årligt tilbagevendende begivenhed den sidste weekend i oktober.

NÆSTE BESTYRELSES- MØDE

Den 29. april 1995.

OBS!

Er din adresse forkert - eller er du flyttet - så husk at give besked til sekretariatet på telefon 86 86 26 96 eller pr brev.

FSD's BESTYRELSE

Formand

Henrik N. Jensen
Tusborgvej 8
9310 Vodskov
tlf/fax: 98 29 21 70

Bestyrelsesmedlemmer

Carl Erik Peters-Lehm
Vestparken 114
6840 Oksbøl
tlf/fax: 75 27 12 12

Gorm Rokkjær
Ny Munkegade 71, st.tv.
8000 Århus
tlf/fax: 86 12 47 23

Næstformand

Jytte Søborg Andersen
Strandvejen 81
4600 Køge
tlf/fax: 53 66 13 71

Tine Liedicke
Ølstedgårdvænget 17
5230 Odense M
tlf/fax: 66 15 84 72

Suppleanter

Karen Steffensen
Fasanvej 2
8544 Mørke
tlf: 86 37 76 31

Kasserer

Anders Johansen
Æblehaven 14
3400 Hillerød
tlf/fax: 48 24 12 56

Peder Nielsen
Brorsonsvej 2
8260 Viby J
tlf/fax: 86 11 63 53

Hvem er FSD?

FSD er en landsforening oprettet i 1971 og har, foruden stammende, også medlemmer blandt forældre, fagfolk og andre interesserede.

FSD er medlem af og repræsenteret i:

Taleinstitutternes Brugerråd (TBR).

De Samvirkende Invalideorganisationer (DSI).

European League of Stuttering Associations (ELSA).

Bestyrelsen af Dansk Videnscenter for Stammen.

Vores repræsentant er Anders Johansen

Deltager i et uformaliseret nordisk samarbejde hvor de fem Nordiske lande på skift arrangerer stammeseminarer.

Du melder dig ind i FSD ved at:

Indbetale 60 kr på giro 2 19 95 48 eller ringe, skrive eller faxe til sekretariatet. Ved indmeldelse efter 1. oktober gælder medlemskabet også for det følgende år.

Foreningen for Stammere i Danmark

c/o DSI

Kløverprisvej 10 B

2650 Hvidovre

Telefon: 8686 2696

Telefax: 8686 2796

Ring og få en snak med vores sekretær Lene eller læg en besked på telefonsvareren

Du er altid velkommen til at kontakte foreningen med spørgsmål, oplysninger eller lignende.

Foreningen sælger følgende pjecer, nu med mængderabat:

Ved køb af følgende antal: 1 stk. 10-49 stk 50 - ? stk.

er prisen pr. stk:

Stammer du?	25,00	20,00	12,50
Stammer dit barn?	25,00	20,00	12,50
Stammer din elev?	25,00	20,00	12,50
Når det lille barn stammer	25,00	25,00	20,00

(priserne er excl. moms og forsendelse)

Plakat med stammende berømt heder kan købes for kr. 100 inkl. moms og forsendelse.

Video-biblioteket omfatter følgende bånd med ekspeditionsgebyr på kr. 50 og lånetid én uge:

Sounds of Stutteres.

(fra verdenskongressen, 1989)

Vi stammer og hvá så.

(om unge/voksne der stammer).

Talelyst og stammeangst.

(om små børn der stammer, og deres forældre).

Vesttyskland 1989

FSD/Båndværkstedet DR

v. bl.a. Per F. Knudsen